

діяльності. Саме завдяки інтерактивним технологіям навчання відбувається шляхом взаємодії всіх, хто навчається. Вони найбільше відповідають особистісно зорієнтованому підходу в навчально-виховному процесі.

Список використаних джерел:

1. Даниленко Г. Шляхи активізації пізнавальної діяльності студентів на уроках дошкільної педагогіки // Рідна школа. – 2006. – № 11. – С. 74-75.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 року № 1556-VII... kntu.net.ua/.../Zakon-Ukrayini-pro-vischu-osvitu-vid-1.07.2014
4. Свирида О. Інформаційні технології в освітньому процесі / О. Свирида // Освіта. Технікуми, коледжі. – 2013. – № 2, 3(34). – С. 38.
5. Старшинська О. Розвиток інтелектуальної ініціативи засобами інтерактивного навчання / О. Старшинська // Рідна школа. – 2006. – № 6. – С. 39-41.

Гришко О.І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка*

Клевака Л.П.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Полтавський інститут економіки і права Університету «Україна»*

Крупницька І.С.

*студентка,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка*

ЕЙДЕТИКА ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ ДОШКІЛЬНИКА

Дитина дошкільного віку перебуває у світі безмежного потоку інформації, і тому перед сучасним вихователем постає проблема – як допомогти їй краще засвоїти програмовий матеріал, як пробудити інтерес до процесу здобуття знань, як посилити увагу та покращити пам'ять малюка? Знайти відповіді на ці та багато інших запитань допомагає інноваційна технологія – ейдетика. Застосування ейдетичних прийомів та методів покращує уміння дитини запам'ятовувати, відтворювати та активно використовувати отримані знання. Крім того, у процесі виконання завдань ейдотехніки дитина вчиться долати труднощі, в неї виникає позитивне самосприйняття, розвиваються пізнавальні здібності.

Процес формування логіко-математичної компетенції дошкільника передбачає розвиток розумових операцій, покращення сприйняття, формування наочно-образного, словесно-логічного мислення, мовленнєвих здібностей, вміння логічно та послідовно висловлювати думки. Проблемою застосування

ейдетики при формуванні математичних уявлень дошкільників займалися Є. Антошук, І. Матюгін, І. Рибнікова, Т. Слоненко та інші науковці [2; 4].

Мета статті полягає у тому, щоб висвітлити особливості застосування методів та прийомів ейдетики у процесі формування логіко-математичних уявлень дитини дошкільного віку у сучасних ДНЗ м. Полтави.

На сучасному етапі ейдетизм розглядається як різновид образної пам'яті, що виражається в збереженні яскравих, наочних образів предметів і явищ, коли вони безпосередньо не сприймаються органами чуття [4, с. 7].

Методи ейдетики ґрунтуються на образному мисленні дитини. Ейдетика налічує близько тридцяти методик і технік, в їх основі покладено застосування різних графічних образів, цікавих ігор, вправ та ін. Ейдетика розглядає навчання як творчий та вільний процес, який відбувається під час ігор – провідного виду діяльності дитини дошкільного віку. Дана технологія активно використовується педагогами у процесі формування логіко-математичної компетенції дитини дошкільного віку.

Вихователями Полтавського дошкільного навчального закладу № 78 «Пізнайко» підтверджено ефективність використання технологій ейдетики з дітьми дошкільного віку. Так, педагоги дитячого садка працюють за методикою І. Матюгіна, яка має на меті розвинути у дітей здатність асоціативно мислити, сприяти пізнавальному розвитку дошкільника. Готуючись до занять, вони ретельно підбирають різноманітні методи ейдетики, за допомогою яких відбувається ґрунтовне засвоєння математичних знань. Наприклад, з дітьми старшого дошкільного віку при вивченні геометричних фігур та засвоєнні їх властивостей використовуються такі методи ейдетики, як асоціативне «Оживлення», «Метод вільних асоціацій», «Метод тактильних асоціацій», «Трансформація». Так, метод «Оживлення» добре розвиває фантазію та образне мислення. Відбувається «оживлення» того, що запам'ятовується, за допомогою картинок, слів, образів-символів геометричних фігур [3]. Ігри за вільними асоціаціями пов'язані з предметними образами. Побудова предметних образів дошкільниками відбувається з допомогою дорослого, оскільки у дітей ще недостатньо сформовані уявлення про навколишній світ, замало життєвого досвіду, щоб будувати асоціативні зв'язки самостійно [7]. Метод «Трансформація» застосовується в тому випадку, коли необхідно трансформувати заданий образ: чорно-білий перетворити на кольоровий, плоский – на об'ємний, маленький – на великий [3]. Метод «Трансформація» передбачає перетворення одного об'єкта на інший, надання йому нових функцій. Також використовується «Метод тактильних асоціацій», проводяться ігри на зразок «Впізнай фігуру», «Розкажи, що знайшов» та ін., під час яких діти запам'ятовують геометричні фігури та вчаться розпізнавати форму предметів. У процесі виконання таких вправ у дітей спостерігається цікавість до матеріалу, бажання активно взаємодіяти з вихователем. Вихованцям груп легко дається процес оволодіння математичними знаннями саме завдяки використанню методів ейдетики на заняттях.

Ейдетичний прийом створення образу-символу допомагає краще засвоїти поняття «цифра». Так, вихователі спеціалізованого навчально-виховного комплексу № 86 м. Полтави у роботі з формування уявлень про дане поняття

дають дітям знання, використовуючи технологію символізації навчального матеріалу, яка допомагає дитині оволодівати інформацією. Цифра може бути схожою на певний предмет із простору або на конкретне зображення. Прикладом використання прийому символізації під час ігрової діяльності є виконання дитиною такого завдання: розглянути представлені картки, на яких зображені тарілка, яйце, повітряна кулька; поміркувати, яку цифру нагадують ці предмети; знайти відповідну картку. Інше завдання – вихователь пропонує цифру, а діти повинні знайти схожі на неї предмети у просторі або уявити і описати їх (наприклад, цифра вісім нагадує пісковий годинник, бантик та ін.).

Вихователі закладу під час роботи з різних напрямів виховання дитини дошкільного віку послуговуються цікавим методом засвоєння знань – метод використання друдлів. На заняттях з метаматики друдли допомагають розвивати мислення, активізують увагу та мовлення дитини.

Друдл – це малюнок, про який неможливо чітко сказати, що на ньому зображено (Роджер Прайс). Простота та загадковість друдлів створюють невичерпний простір для створення потоків асоціативних образів, пов'язаних з будь-якою сферою навколишнього світу. Призначення друдла полягає в тому, щоб якомога більше придумати варіантів бачення схематичного зображення. Вони змушують мозок опрацювати велику кількість інформації, щоб співставити образ із зображенням на картинці. Так як у цих загадок широкий віковий діапазон, дорослий може разом з дитиною подумати, посміятися, позмагатися, хто придумає більше відповідей, а їх кількість необмежена. Монохромність друдла дає свободу уяви. Постійно стимулюючи уяву дитини, можна розвинути у неї навички візуального мислення, логіку, розширити свідомість, підвищити інтелектуальний розвиток, знизити страх проявляти ініціативу [6]. На заняттях з дітьми дошкільного віку використовувати друдли пропонується вже з кінця молодшої групи. Відома дослідниця в галузі дошкільної освіти Олена Коваленко зауважує, що одним з напрямів роботи з логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку є розвиток їхньої уяви. Особливо продуктивними в цій роботі є вправи на кшталт «Що на що схоже», «Яку іграшку нагадує зображення?» [5]. Перед дітьми постає завдання самостійно уявити, пофантазувати, що зображено на картинці. Пізніше вихователі можуть підібрати групу друдлів, за якими діти, описують предмети, складають коротенькі розповіді та математичні казки. «Метод складання піктограм» передбачає засвоєння матеріалу за допомогою малюнків, які мають певне змістове наповнення. Наприклад, при вивченні множин (багато, мало) у групі раннього віку можна запропонувати діткам позначати їх за допомогою великого синього кола, та маленького білого відповідно. У результаті такого шифрування будуть сформовані математичне поняття множини, відношення – великий, маленький. Піктограми допомагають дошкільнику краще засвоїти елементарні математичні уявлення, поняття часу, просторові відношення, запам'ятати назви геометричних фігур та вміти їх розрізняти, форму та колір предметів навколишнього середовища.

Отже, залучення дітей дошкільного віку до навчання засобами ейдетики має на меті розвинути пам'ять, наочно-образне мислення, вчить будувати асоціативні зв'язки, активізувати увагу та пізнавальний інтерес до процесу

оволодіння знаннями, уміннями, навичками. Опанування дошкільниками математичними поняттями, вміння знаходити та пояснювати ті чи інші властивості об'єктів, будувати та аналізувати причинно-наслідкові зв'язки – це складний процес. Саме тому ейдетика як інноваційна технологія здатна його полегшити, покращити рівень сформованості математичних уявлень у дитини дошкільного віку. Вихователі дошкільних навчальних закладів м. Полтави створюють пізнавальний простір, занурюють дошкільників у світ цікавих образів, дивних символів, яскравих спогадів та емоцій, тому діти швидко засвоюють матеріал, при цьому вільно себе почувають, взаємодіють зі світом і оточуючими людьми, зростають творчими особистостями.

Список використаних джерел:

1. Айзенварг Л.Г. Волшебство памяти, или эйдетика / Л.Г. Айзенварг // Психология и соционика межличностных отношений. – 2009. – № 4. – С. 7-15.
2. Антощук Є.В. Учимося запам'ятовувати і пригадувати: швидка педагогічна допомога від Української школи ейдетики «Мнемозина» / Є.В. Антощук. – Київ: Вирій, 2007. – 156 с.
3. Ейдетика як засіб підготовки дитини до школи / Авт.-упоряд. М.Л. Кривоніс, О.Л. Дроботій. – Х.: Вид-во «Ранок», 2012. – 160 с.
4. Как запоминать цифры / И.Ю. Матюгин, Е.И. Чекаберия и др. – Донецк: Сталкер, 1997. – 448 с.
5. Коваленко О. Особливості використання дидактичних ігор та вправ в освітньому процесі / О. Коваленко // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2014. – № 12. – С. 40-44.
6. Пащенко О. Асоціації за друдлами / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2009. – № 4. – С. 24-25.
7. Пащенко О. Асоціативне мислення / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2008. – № 12. – С. 16-17.

Залізко О.В.

вихователь,

*Комунальний дошкільний навчальний заклад
загального розвитку № 144*

ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ВІКУ

Неможливо уявити життя людини без математики і мови. Це зумовлює необхідність здійснювати логіко-математичний розвиток дітей молодшого віку.

У Законі України «Про дошкільну освіту» записано: «Дошкільна освіта – цілісний процес, спрямований на забезпечення різнобічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб» [1]. Тобто дітей слід навчати не тільки обчислювати, вимірювати, розрізняти